

PROIECT DE TEZE CU PRIVIRE LA ROLUL ȘI LA SARCINILE SINDICATELOR ÎN CONDIȚIILE NOII POLITICI ECONOMICE¹⁴²

Plenara C.C. al P.C. din Rusia din 28. XII. 1921 a examinat rolul și sarcinile sindicatelor în legătură cu noua politică economică. Au fost ascultate rapoartele tovarășilor Rudzutak, Andreev, Šleapnikov (raportul tovarășului Lutovinov nu a putut fi ascultat, deoarece raportorul nu a putut fi chemat la vreme). În urma unui schimb de păreri s-a hotărât ca tezele preliminare ale tovarășilor Rudzutak și Andreev să fie încredințate unei comisii formate din acești doi tovarăși și din tovarășul Lenin, căreia să îi se încredințeze sarcina de a întocmi un proiect de teze care urmează a fi supus spre aprobare Biroului Politic.

(Aici se vor adăuga încă câteva rânduri *după* aprobarea proiectului de către comisie, iar apoi și de către Biroul Politic.)

PROIECT

1. NOUA POLITICĂ ECONOMICĂ ȘI SINDICATELE

Noua politică economică aduce o serie de schimbări esențiale în situația proletariatului și, prin urmare, în a sindicatelor. Aceste schimbări sunt determinate de faptul că, în întreaga politică de trecere de la capitalism la socialism, partidul comunist și Puterea sovietică folosesc acum metode speciale de înfăptuire a acestei treceri, acționează într-o serie întreagă de direcții cu alte mijloace decât pînă acum, cucerește o serie de poziții, ca să spun așa, printr-o „nouă manevră de învăluire”, efectuează o retragere pentru a porni iarăși, mai bine pregătiți, ofensiva împotriva

capitalismului. În spate, au fost îngăduite și se dezvoltă acum comerțul liber și capitalismul, care sunt reglementate de către stat, iar pe de altă parte în întreprinderile de stat se introduce aşa-zisul hozrasciot, adică aceste întreprinderi încep să funcționeze în mare măsură pe principii comerciale și capitaliste.

2. CAPITALISMUL DE STAT ÎN STATUL PROLETAR ȘI SINDICATELE

Statul proletar, fără a-și schimba esența, poate admite libertatea comerțului și dezvoltarea capitalismului numai într-o anumită măsură și numai cu condiția reglementării (supravegherii, controlului, stabilirii formelor, a regulilor etc.) comerțului particular și a capitalismului privat de către stat. Succesul unei asemenea reglementări depinde nu numai de puterea de stat, ci într-o măsură și mai mare de gradul de maturitate la care au ajuns proletariatul și masele muncitoare în general, apoi de nivelul cultural etc. Dar, chiar și în condițiile unei reușite depline a acestei reglementări, opoziția dintre interesele de clasă ale muncii și ale capitalului rămîne fără îndoială în picioare. De aceea una dintre principalele sarcini care stă în fața sindicatelor este apărarea pe toate planurile, prin orice mijloace, a intereseelor de clasă ale proletariatului în lupta sa împotriva capitalului. Această sarcină trebuie pusă fățis pe primul plan, aparatul sindicatelor trebuie reorganizat, modificat sau completat în mod corespunzător, trebuie create — sau, mai bine zis, create pentru un timp — fonduri de grevă, s.a.m.d.

3. ÎNTREPRINDERILE DE STAT CARE TREC LA AŞA-NUMITUL HOZRASCIOT ȘI SINDICATELE

Trecerea întreprinderilor de stat la aşa-numitul hozrasciot este în mod necesar și indisolubil legată de noua politică economică, iar acest tip va deveni într-un viitor foarte apropiat în mod inevitabil un tip predominant, dacă nu exclusiv. În condițiile în care este admis și se dezvoltă comerțul liber, aceasta înseamnă de fapt în mare măsură tre-

cerea întreprinderilor de stat pe baze comerciale. Această împrejurare, datorită necesității imperioase de a ridica productivitatea muncii, de a obține ca fiecare întreprindere de stat să lucreze fără pierderi și să aducă beneficii, datorită totodată inevitabilelor interese, precum și excesului de zel departamental, dă naștere în mod inevitabil la o anumită opoziție de interese între masa muncitorească și directorii care conduc întreprinderile de stat sau departamentele de care țin aceste întreprinderi. De aceea, în întreprinderile de stat, sindicatele au obligația indiscutabilă de a apăra interesele proletariatului și ale maselor de oameni ai muncii față de întreprinzătorii lor.

4. DEOSEBIREA ESENȚIALĂ DINTRU LUPTA DE CLASA A PROLETARIATULUI ÎNTR-UN STAT CARE RECUNOAȘTE PROPRIETATEA PARTICULARĂ ASUPRA PĂMINTULUI, FABRICILOR ETC. ȘI ÎN CARE PUTEREA POLITICĂ ESTE DETINUTĂ DE CLASA CAPITALIȘTILOR ȘI LUPTA DE CLASĂ A PROLETARIATULUI ÎNTR-UN STAT CARE NU RECUNOAȘTE PROPRIETATEA PARTICULARĂ ASUPRA PĂMINTULUI ȘI ASUPRA MAJORITĂȚII ÎNTRPRENDERILOR MARI, ÎNTR-UN STAT ÎN CARE PUTEREA POLITICĂ ESTE DETINUTĂ DE PROLETARIAT

Atât timp cât există clase, lupta de clasă este inevitabilă. În perioada de trecere de la capitalism la socialism, existența claselor este inevitabilă, iar în programul P.C. din Rusia se arată cât se poate de precis că noi facem abia primii pași pe calea trecerii de la capitalism la socialism. De aceea atât partidul comunist și Puterea sovietică cât și sindicatele trebuie să recunoască deschis existența luptei de clasă și inevitabilitatea ei atât timp cât electrificarea industriei și a agriculturii nu se va fi încheiat năcar în linii mari, atât timp cât mica gospodărie și dominația pieței nu vor fi fost dezrădăcinat.

De aici rezultă că în momentul de față noi nu putem interzice în nici un caz lupta grevistă și nu putem admite din principiu o lege care să înlocuiască grevele prin mijlocirea obligatorie a statului.

Pe de altă parte, este evident că scopul final al luptei greviste în capitalism este distrugerea aparatului de stat, răsturnarea puterii de stat existente, care este o putere a

dominației de clasă. Într-un stat proletar de tip tranzitoriu, cum este însă statul nostru, scopul final al oricărei lupte greviste a clasei muncitoare nu poate fi decât consolidarea statului proletar și a puterii de stat a clasei proletare prin lupta împotriva denaturărilor birocratice ale acestui stat, împotriva greșelilor și slăbiciunilor lui, împotriva poftelor de clasă ale capitaliștilor, care scapă de sub controlul lui etc. De aceea nici partidul comunist, nici Puterea sovietică și nici sindicatele nu pot în nici un caz să uite și nu trebuie să ascundă muncitorilor și maselor muncitoare faptul că folosirea luptei greviste într-un stat în care puterea de stat se află în mîna proletariatului poate fi explicată și justificată numai prin denaturările birocratice suferite de statul proletar și prin rămășițe de tot felul ale trecutului capitalist în instituțiile sale, pe de o parte, și prin nivelul politic scăzut și prin starea de înapoiere culturală a maselor muncitoare, pe de altă parte. Atunci cînd organele judecătorești și toate celealte organe de stat sunt create pe o bază de clasă de către oamenii muncii însăși, burghezia fiind exclusă de la dreptul de vot, oamenii muncii se vor adresa direct organelor de stat, iar aceasta va deveni tot mai frecvent modalitatea normală de rezolvare a conflictelor dintre muncă și capital, dintre salariați și întreprinzători.

5. REVENIREA LA ÎNSCRIEREA LIBER CONSIMȚITĂ ÎN SINDICATE

Înscrierea cu forță în sindicate a tuturor muncitorilor s-a dovedit necorespunzătoare atît gradului real de socializare a industriei, cît și nivelului de dezvoltare a maselor. În afară de aceasta, ea a dus la o anumie denaturare birocratică și în sindicate. De aceea este necesar să ne reîntoarcem hotărît pentru o perioadă destul de lungă la înscrierea liber consimțită în sindicate. În nici un caz nu trebuie să se ceară membrilor de sindicat să aibă concepții politice bine definite; în această privință, ca și în problema atitudinii față de religie, sindicatele trebuie să fie organizații fără partid. Într-un stat proletar, ceea ce trebuie să se ceară membrilor de sindicat este să înțeleagă disciplina tovără-

șească și necesitatea unirii forțelor muncitorești în vederea apărării intereselor oamenilor muncii, precum și loialitate față de puterea de stat a oamenilor muncii, Puterea sovietică. Statul proletar trebuie să încurajeze unirea muncitorilor în sindicate atât sub raport juridic, cât și sub raport material. Dar sindicatele nu pot avea drepturi fără să aibă și datorii.

6. SINDICATELE ȘI CONDUCEREA ÎNTREPRINDERILOR

Interesul principal și fundamental al proletariatului după ce a cucerit puterea de stat este de a mări cantitatea de produse, de a spori în proporții uriașe forțele de producție ale societății. Această sarcină, clar formulată în programul P.C. din Rusia, a devenit deosebit de acută astăzi la noi, din cauza ruinci, foamei și dezorganizării economice de după război. De aceea un succes cât mai grabnic și mai trainic în refacerea marii industriei constituie o condiție fără care este de neconceput succesul întregii cauze a eliberării muncii de sub jugul capitalului, este de neconceput victoria socialismului și, la rîndul său, un astfel de succes în condițiile actuale din Rusia necesită neapărat concentrarea întregii puteri în mîna direcțiilor uzinelor. Aceste direcții, organizate de regulă pe principiul conducerii unice, trebuie să aibă în competență lor atât fixarea salariilor, cât și repartizarea sumelor de bani, a rațiilor de alimente, a hainelor de protecție și a produselor de tot felul, pe baza și în limitele contractelor colective încheiate cu sindicatele, păstrîndu-și însă libertatea maximă de a manevra, verificînd cu cea mai mare strictețe succesele reale obținute în ridicarea producției, în asigurarea funcționării întreprinderii fără pierderi și a rentabilității ei, alegînd cu cea mai mare atenție pe administratorii cei mai destoinici și mai pricepuți etc.

În aceste condiții, orice amestec direct al sindicatelor în conducerea întreprinderilor trebuie considerat întru totul dăunător și inadmisibil.

Ar fi însă cu totul greșit ca acest adevăr indisputabil să fie interpretat în sensul negării participării sindicatelor la

organizarea socialistă a industriei și la conducerea industriei de stat. Această participare este necesară în forme riguroș stabiile, pe care le vom indica mai jos.

7. ROLUL ȘI PARTICIPAREA SINDICATELOR IN ORGANELE ECONOMICE ȘI DE STAT ALE STATULUI PROLETAR

Proletariatul constituie baza de clasă a statului care însăptuieste trecerea de la capitalism la socialism. Într-o țară în care micii țărani formează majoritatea covîrșitoare a populației, proletariatul poate să îndeplinească cu succes această sarcină numai dacă va realiza, cu multă pricepere, cu prudență și treptat, o alianță cu marea majoritate a țărănimii. Sindicalele trebuie să fie colaboratorul permanent și cel mai apropiat al puterii de stat, care în întreaga ei activitate politică și economică este condusă de avangarda conștientă a clasei muncitoare, partidul communist. Făind în genere o școală a comunismului, sindicalele trebuie să fie în special o școală de conducere a industriei sociale (iar apoi, treptat, și a agriculturii) pentru întreaga masă a muncitorilor, iar apoi pentru toți oamenii muncii.

Pornind de la aceste teze principiale, trebuie să stabilim următoarele forme fundamentale de participare a sindicalelor în organele economice și de stat ale statului proletar :

(1) Sindicalele participă la constituirea tuturor organelor economice și a tuturor organelor de stat din domeniul economiei ; propunând candidații proprii și având vot consultativ, sindicalele participă în aceste organe, dar nu indirect, ci prin membrii pe care îi promovează și care sunt aprobați de partidul communist și de Puterea sovietică în instituțiile centrale de stat, în colegiile comisariatelor economice, în conducerea uzinelor (acolo unde e posibilă conducerea prin colegii), prin administratori sau locuitori ai lor etc.

(2) Una dintre cele mai importante sarcini ale sindicalelor este aceea de a promova și a pregăti administratori din rîndurile muncitorilor și ale maselor muncitoare. Dacă în industrie avem acum zeci de asemenea administratori buni și alte sute de administratori mai mult sau mai puțin buni, în scurt timp vom avea ne-

voie de sute de administratori din prima categorie și de mii din cea de-a doua. Evidență sistematică a tuturor muncitorilor și țăranilor capabili de asemenea muncă și verificarea temeinică, multilaterală, practică a rezultatelor obținute în pregătirea lor pentru munca de conducere trebuie să fie efectuată de sindicate mult mai minuțios și mai perseverent decât pînă acum.

(3) Nu mai puțin importantă este participarea sindicatelor în toate organele de planificare ale statului proletar. Paralel cu participarea sindicatelor la întreaga muncă cultural-educativă și la propaganda pe linie de producție, această activitate a sindicatelor trebuie să antreneze cît mai larg și mai în profunzime clasa muncitoare și masele muncitoare la întreaga operă de construire a economiei de stat, familiarizîndu-le cu întreaga sferă a vieții economice, cu întreaga sferă a activității industriale, începînd cu aprovizionarea cu materii prime și terminînd cu realizarea produsului, și dîndu-le o idee tot mai concretă atît despre planul de stat unic al economiei socialiste, cît și despre cointeresarea practică a muncitorului și țăranului în realizarea lui.

(4) Fixarea tarifelor și a normelor de aprovizionare etc. constituie una dintre componentele necesare ale activității sindicatelor în opera de construire a socialismului și ale participării lor la conducerea industriei. În special comisiile de disciplină trebuie să întărească neîncetat disciplina în muncă și formele civilizate de luptă pentru disciplină și pentru creșterea productivității, fără a se amesteca cu nimic în atribuțiile tribunalelor populare în general și în atribuțiile direcției.

Această enumerare a principalelor funcții ale sindicatelor în opera de construire a economiei socialiste trebuie să fie, bineînțeles, detaliată cu grijă de către organele corespunzătoare ale sindicatelor și ale Puterii sovietice. Esențialul este ca sindicatelor, lichidînd greșelile intervenției directe, nechibzuite, necompetente și lipsite de răspundere în munca de conducere, greșeli care au pricinuit mult rău,

să treacă în mod conștient și cu hotărîre la o muncă perseverentă, eficientă, calculată pe un lung șir de ani, în scopul *pregătirii practice* a muncitorilor și a tuturor oamenilor muncii pentru a conduce economia țării întregi.

8. LEGĂTURA CU MASA — CONDIȚIE ESENȚIALĂ A ORICĂREI ACTIVITĂȚI A SINDICATELOR

Legătura cu masa, cu imensa majoritate a muncitorilor (și apoi a tuturor oamenilor muncii) constituie condiția cea mai importantă, esențială a succesului oricărei activități a sindicatelor. În organizația sindicatelor și în aparatul lor, de la bază și pînă la vîrf, trebuie creat și verificat în practică, pe baza experienței acumulate într-un lung șir de ani, un întreg sistem format din tovarăși de răspundere — recrutați neapărat nu numai dintre comuniști — care trebuie să trăiască viața muncitorilor, s-o cunoască sub toate aspectele, să știe să stabilească fără greș, în orice chestiune și în orice moment, care este starea de spirit a masei, care sunt năzuințele, nevoile, gîndurile ei reale, să știe să stabilească fără nici o falsă idealizare care este gradul de conștiință al masei și forța influenței exercitatate de anumite prejudecăți și rămășițe ale trecutului, să știe să cîștige încrederea fără margini a masei printr-o atitudine tovărășescă față de ea, printr-o satisfacere atentă a nevoilor ei. Una dintre primejdile cele mai mari și mai de temut pentru un partid comunist cu un număr redus de membri, care, în calitate de avangardă a clasei muncitoare, conduce o țară uriașă ce înfăptuiește (deocamdată fără sprijinul direct al țărilor mai avansate) trecerea la socialism, este primejdia de a se rupe de mase, primejdia ca avangarda s-o ia prea mult înainte fără „a fi îndreptat linia frontului“, fără a păstra o legătură trainică cu întreaga armată a muncii, cu imensa majoritate a masei muncitorești și țărănești. Așa cum cea mai bună fabrică înzestrată cu un motor excelent și cu mașini de prim rang nu funcționează dacă mecanismul de transmisie de la motor la mașini este defect, tot așa de inevitabilă va fi năruirea construcției noastre socialiste dacă este defectuos construit sau dacă nu funcționează cum

trebuie mecanismul de transmisie de la partidul comunist la mase : sindicatele. Nu este de ajuns să explici, să amintești, să confirmi acest adevăr ; el trebuie consfințit pe plan organizatoric în întreaga structură a sindicatelor și în munca lor de zi cu zi.

9. CONTRADICȚIILE ÎN ÎNSĂSI SITUATIA SINDICATELOR ÎN CONDIȚIILE DICTATURII PROLETARIATULUI

Din cele expuse mai sus rezultă o serie de contradicții între diferitele sarcini ale sindicatelor. Pe de o parte, principala lor metodă de acțiune este convingerea, educația ; pe de altă parte, ca participante la puterea de stat, ele nu pot renunța la aplicarea constringerii. Pe de o parte, sarcina lor principală este de a apăra interesele maselor muncitoare în sensul direct și strict al cuvântului ; pe de o altă parte, ca participante la puterea de stat și în calitate de constructori ai economiei naționale în ansamblu, ele nu pot renunța la exercitarea unei presiuni. Pe de o parte, ele trebuie să folosească metode militare, deoarece dictatura proletariatului este cel mai înverșunat, cel mai dîrz și mai crîncen război între clase ; pe de altă parte, tocmai sindicatelor li se potrivesc cel mai puțin metodele de muncă specific militare. Pe de o parte, ele trebuie să știe să se adapteze masei, nivelului ei la un moment dat ; pe de altă parte, ele nu trebuie în nici un caz să tolereze prejudecățile și starea de înapoiere a masei, ci s-o ajute să-și ridice neîncetat nivelul etc.

Aceste contradicții nu sunt accidentale, ci vor fi de neînlăturat decenii întregi. În primul rînd, ele sunt contradicții specifice oricărei școli. Iar sindicatele sunt o școală a comunismului. Abia după trecerea cîtorva decenii se va putea considera că majoritatea oamenilor muncii au atins nivelul cel mai ridicat de dezvoltare și că nu vor rămîne nici urmele și nici amintirea unei „școli“ pentru adulți. În al doilea rînd, atîta timp cît există rămășițe ale capitalismului și ale miciei producții, contradicțiiile dintre aceste rămășițe și mladițele socialismului sunt inevitabile în întreaga orînduire socială.

De aici se trag două concluzii practice. Prima : pentru ca sindicalele să poată activa cu succes, nu este de ajuns ca ele să-și înțeleagă cum trebuie sarcinile, nu este de ajuns ca ele să aibă o bună organizare ; se mai cere și un tact deosebit, priceperea de a se aprobia de mase în fiecare caz concret, realizând cu minimum de fricțiuni ridicarea acestei mase cu încă o treaptă pe plan cultural, economic, politic.

A doua concluzie : contradicțiile arătate mai sus vor genera inevitabil conflicte, dezacorduri, fricțiuni etc. E nevoie de o instanță supremă, care să aibă destulă autoritate pentru a le rezolva imediat. O asemenea instanță este partidul comunist și uniunea internațională a partidelor comuniste din toate țările : Internaționala Comunistă.

10. SINDICATELE ȘI SPECIALIȘTII

Tezele esențiale în această problemă sunt expuse în programul P.C. din Rusia. Ele vor rămâne însă pe hîrtie dacă nu vom atrage tot timpul atenția asupra unor fapte care arată în ce măsură aceste teze sunt traduse în viață. Asemenea fapte intervenite în ultima vreme sunt : în primul rînd, cazuri de ucidere a unor ingineri de către muncitorii din minele socializate nu numai în Ural, dar și în bazinul Donețului ; în al doilea rînd, sinuciderea inginerului-șef V. V. Oldenborgher de la uzina de apă din Moscova *.

Vina pentru aceste fenomene cade într-o măsură mult mai mare asupra partidului comunist și asupra Puterii sovietice în ansamblu decât asupra sindicatelor. Dar acum nu este vorba să stabilim gradul de vinovăție politică, ci să tragem anumite concluzii politice. Dacă toate instituțiile noastre conducătoare, adică partidul comunist, Puterea sovietică și sindicalele, nu vor ajunge să se îngrijească de fiecare specialist care muncește conștiincios, care-și cunoaște meseria și lucrează cu tragere de inimă ca de ochii

* Comunicatul în legătură cu aceasta a apărut în „Pravda” din 3.I.1922 : ((se va reproduce textul integral al acestui comunicat din „Cronică”, p. 4))¹⁴⁴.

din cap, chiar dacă el este cu totul străin ideologică de comunism, nici nu poate fi vorba de succese serioase în construcția socialistă. Noi nu vom putea ajunge atât de curind, dar va trebui să ajungem cu orice preț la situația în care specialiștii, ca o categorie socială aparte care va rămâne așa pînă în momentul când se va ajunge pe cea mai înaltă treaptă de dezvoltare a societății comuniste, să trăiască în orînduirea socialistă în condiții mai bune decît în orînduirea capitalistă, atât din punct de vedere material, cît și sub raportul drepturilor, atât sub raportul colaborării tovărășești cu muncitorii și țărani, cît și sub raport ideo-logic, adică să aibă satisfacții de pe urma muncii lor și să fie pătrunși de conștiința utilității ei sociale, ca unii care nu sînt la cheremul intereselor egoiste ale clasei capitaliștilor. Nimeni nu va fi de acord că un departament în care nu se duce o activitate sistematică și care nu dă rezultate practice în direcția asigurării specialiștilor pe toate planurile, a stimulării celor mai buni dintre ei, a apărării și ocrotirii intereselor lor etc. poate fi considerat drept bine organizat. Sindicatele trebuie să-și desfășoare întreaga lor activitate sub toate aceste aspecte (sau să participe sistematic la munca respectivă în toate departamentele) nu din punctul de vedere al intereselor departamentului respectiv, ci din punctul de vedere al intereselor muncii și ale economiei naționale în ansamblul ei. Sindicatele au de dus o muncă anevoieasă în ceea ce privește specialiștii: să înrîurească zi de zi masele cele mai largi ale oamenilor muncii pentru a se stabili relații juste între ele și specialiști. Numai o astfel de muncă poate da rezultate practice cu adevărat remarcabile.

11. SINDICATELE ȘI INFLUENȚA MIC-BURGHEZĂ ASUPRA CLASEI MUNCITOARE

Sindicatele sunt reale numai atunci când grupează pături foarte largi ale muncitorilor fără partid. De aici rezultă în mod inevitabil, mai ales într-o țară în care țărăniminea pre-

cumpănește, persistența relativă tocmai în sindicate a influențelor politice care sunt un element suprapus rămășițelor capitalismului și micii producții de mărfuri. Acestea sunt influențe mic-burgheze : pe de o parte influențe esero-menșevice (varietate rusă a partidelor Internaționalelor a II-a și a II^{1/2}), iar pe de altă parte influențe anarhiste ; numai în cadrul acestor curente a mai rămas un număr ceva mai mare de oameni care apără capitalismul nu din motive egoiste de clasă, ci din considerente ideologice, continuând să credă că „democrația“, „egalitatea“, „libertatea“ în general propovăduite de ei nu ar avea o semnificație de clasă.

Tocmai prin cauza social-economică arătată mai sus și nu prin rolul unor grupuri, și cu atât mai puțin al unor persoane, trebuie explicată existența acestor rămășițe de idei mic-burgheze (și uneori reînvierea lor) în sindicalele noastre. De aceea partidul comunist, instituțiile sovietice care duc activitate cultural-educativă și toți comuniștii din sindicate trebuie să acorde mult mai multă atenție luptei ideologice împotriva influențelor, curentelor și devierilor mic-burgheze din sindicate, cu atât mai mult cu cât noua politică economică duce în mod firesc la o oarecare întărire a capitalismului. O contracarare a acestui fenomen prin intensificarea luptei împotriva influenței mic-burgheze asupra clasei muncitoare este absolut necesară.

Sfîrșit

Vom dezbatе proiectul o dată cu tezele.

Acest proiect va fi dat tov. Molotov, fără a fi transcris.

Aici se termină tezele care vor fi date publicitatii sau proiectul de teze care va fi depus la comisie și apoi la Biroul Politic.

Cer ca hotărârea cuprinsă în proiectul tov. Rudzutak, în redactarea de mai jos, să fie adoptată ca hotărâre specială a Biroului Politic.

Nu
se va
da
publi-
citații

Biroul Politic însărcinează Biroul Organizatoric al C.C. să creeze o comisie specială pe lîngă acest birou pentru verificarea și înnoirea cadrelor de conducere (și, după posibilități, a tuturor activiștilor comuniști) din mișcarea sindicală în sensul intensificării luptei împotriva influențelor și devierilor mic-burgheze, esero-menșevice și anarhistice. Această comisie trebuie să-și încheie (cel puțin în linii mari) activitatea pînă la Congresul al XI-lea al P.C. din Rusia și să prezinte un raport de activitate congresului de partid ¹⁴⁴.

4. I. 1922. Lenin

*Scrie la 30 decembrie 1921—
4 ianuarie 1922*

*Publicat cu unele modificări
la 17 ianuarie 1922,
în ziarul „Pravda” nr. 12*

Se tipărește după manuscris

dintre delegați ca V. I. Lenin să spună cîteva cuvinte „despre deservirea instituțiilor sovietice”.

Intervenția a treia a fost făcută de V. I. Lenin în cadrul discutării problemei pământului, după M. I. Kalinin, care în cînvîntarea sa declarase că în C.E.C. din Rusia vor fi aleși acum 20 de țărani fără partid, și nu 5 ca pînă în prezent, iar apoi a continuat : „Unii tovarăși spun că noi alegem pe cei cu barbă. Adevărul însă este că pentru țărani barba are o însemnatate deosebită. Ea denotă un anumit fel de a vedea lucrurile, un anumit mod de a gîndi. Să vă dau un exemplu. Alături de mine șade aici țărânul Petrușkin ; dacă l-ar auzi pe tovarășul Lenin spunind : «Aruncați în foc toate cărtile de rugăciuni», iar eu, în dorință de a cunoaște părerea unui țărân fără partid, l-aș întreba pe Petrușkin care va fi atitudinea țăraniilor față de un asemenea îndemn, săn sigur că ar răspunde : «La naiba ! Aruncați-le în foc !» El e om tînăr, dar dacă aș pune aceeași întrebare unui țărân cu barbă, mi-ar spune că trebuie să mai aştepțăm. Pentru noi asta are o importanță deosebită de mare” (Istoriceskii Arhiv“ nr. 2, 1962, p. 76).

Incepîtul intervenției lui V. I. Lenin constituie un răspuns la aceste cuvinte ale lui M. I. Kalinin. În timpul consfătuirii, Lenin și-a notat pe scurt conținutul cînvîntărilor rostite de delegați (vezi „Culegeri din Lenin“, vol. XXIII, p. 292—294, 297—298). — 333.

140 Comitetele feroviare pentru asigurarea combustibilului — comitete încărcinate cu asigurarea lemnelor de foc pentru nevoile întreprinderilor industriale și ale căilor ferate ; în sarcina lor intra conducerea lucrașilor de pregătire a lemnelor de foc și asigurarea transportării lor la stațiile de cale ferată. — 334.

141 Pe prima pagină a manuscrisului acestui document figurează următoarea însemnare făcută de V. I. Lenin : „Fortevei sau secretei de serviciu. Rog transcrieți în 7 exemplare și trimiteți cîte 1 exemplar : 1) lui Molotov, 2—6) tuturor membrilor Biroului Politic și 7) lui Kalinin, ca proiect de rezoluție a Congresului al IX-lea. Rog pe Molotov să ceară de asemenea avizul respectivelor comisari ai poporului. 25/XII“.

La 26 decembrie 1921, „Directivele în problemele activității economice“ au fost aprobată de Biroul Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia. — 338.

142 La întocmirea „Proiectul de teze cu privire la rolul și la sarcinile sindicatelor în condițiile noii politici economice“, V. I. Lenin a început să lucreze îndată după plenara din 28 decembrie 1921 a C.C. al P.C. (b) din Rusia, propunîndu-și să-l prezinte spre aprobare Biroului Politic în ziua de 31 decembrie. Într-o comunicare telefonică scrisă, adresată la 30 decembrie lui I. E. Rudzutak, A. A. Andreev și V. M. Molotov, V. I. Lenin arată că a întocmit un plan amanunșit pentru 12 teze, dar că a scris deocamdată numai patru, deoarece treaba merge foarte încet. Dată fiind

complexitatea lucrării. Lenin îi rуга să amîne pentru cîteva zile discutarea problemei în Biroul Politic, deoarece, scria el, „cred că nu e cazul să ne pripim și că e de dorit să discutăm lucrurile mai temeinic. Peste 3—4 zile sau poate chiar mai devreme, de îndată ce voi termina primul proiect, îl voi trimite membrilor comisiei și împreună cu ei vom stabili dacă e cazul să ne întîlnim cu toții“ („Culegeri din Lenin“, vol. XXXVI, p. 391—392).

„Proiectul de teze cu privire la rolul și la sarcinile sindicatelor în condițiile noii politici economice“ a fost discutat de membrii comisiei (A. A. Andreev și I. E. Rudzutak) și de membrii Biroului Politic; în cursul discuțiilor i-au fost aduse modificări și completări. La 12 ianuarie 1922, proiectul de teze a fost discutat în ședința Biroului Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia, care a hotărât: „Biroul Politic aprobă în principiu textul tezelor prezentate de tov. Lenin... Împreună cu toate modificările, aceste teze vor fi transmise spre redactare definitivă unei comisii formate din tovarășii Lenin, Zinoviev, Andreev și Buharin, care le vor publica în numele C.C. al P.C. (b) din Rusia, cu mențiunea că sînt sprijinate de biroul fracțiunii comuniste a C.C.S. din Rusia“ (Arhiva centrală de partid a Institutului de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.).

La 17 ianuarie 1922, textul definitiv al tezelor a fost publicat în „Pravda“, ca hotărîre a C.C. al P.C. (b) din Rusia, care, la rîndul ei, a fost prezentată la Congresul al XI-lea al partidului ca proiect de teze al C.C. în problema sindicatelor. Congresul al XI-lea a adoptat în principiu tezele propuse de C.C.; în cursul discuțiilor lor în comisie, le-au fost aduse unele modificări (vezi „Rezoluțiile și hotărîrile congreselor, conferințelor P.C.U.S. și ale plenarelor C.C.“, partea I, București, E.P.L.P., 1954, p. 621—631).

Spre deosebire de edițiile anterioare, în ediția de față se publică proiectul de teze întocmit de V. I. Lenin și nu hotărîrile adoptată de C.C. al P.C. (b) din Rusia pe bazi acestui proiect. — 344.

- 1-13 În numărul din 3 ianuarie 1922 al ziarului „Pravda“, la rubrica „Cronica zilei“, sub titlul „În legătură cu sinuciderea inginerului Oldenborgher“ a fost publicată o notă în care se spunea: „Sovietul din Moscova, de comun acord cu Comitetul organizației orășenești de partid Moscova, a numit o comisie specială pentru cercetarea cauzelor sinuciderii lui Oldenborgher, inginerul-șef al Uzinei de apă din Moscova. Comisia a ajuns la convingerea că defunctul a fost nu numai un lucrător cu înaltă calificare, ei și foarte devotat muncii sale. Sinuciderea lui Oldenborgher se datorește faptului că el a fost pus în condiții care stînjeneau munca lui de fiecare zi. O parte din membrii Comisiei extraordinare de trei de la uzina de apă, în loc să ajute la îmbunătățirea situației din această uzină, au luat măsuri care nu făceau decît să îngreueze și să complice activitatea ei curentă; inginerul Semenov, inspector-șef la Comisariatul I.M.T. și membru al Comisiei extraordinare de trei, a avut față de Oldenborgher o atitudine grosolană, șicanatoare și birocratică; un alt inspector-șef

de la același comisariat, și anume Makarov-Zemleanski, fost funcționar de birou la uzina de apă, l-a persecutat în permanență pe Oldenborgher, iar muncitorii Elaghin și Merkulov de la pompa Alekseevski l-au învinuit pe nedrept de a fi răspunzător pentru degradarea tehnică a uzinei de apă și pentru atitudinea negativă a funcționarilor față de celula comunistă. Toate acestea l-au adus pe Oldenborgher într-o stare de adincă deprimare. Comisia consideră inadmisibilă nu numai răminerea lui Makarov-Zemleanski în postul său de lucrător al Inspecției muncitorești-țărănești, ci și în genere menținerea lui în serviciul statului, întrucât s-a dovedit a fi un element nedrept de încredere acordată de Puterea sovietică, un intrigant, care printre salariații uzinei de apă are reputația de om necinstit. Comisia consideră de asemenea inadmisibilă menținerea inginerului Semenov în postul său de inspector-șef la Inspecția muncitorească-țărănească și orice amestec din partea lui în treburile uzinei de apă, declarind totodată necesară transferarea muncitorilor Elaghin și Merkulov la altă întreprindere". Vezi în legătură cu aceasta și volumul de față, p. 357—358. — 353.

- 144 Propunerea lui Lenin de a se institui o comisie pentru verificarea și înnoirea cadrelor de conducere ale sindicatelor a fost dictată de faptul că în organele sindicale conducătoare se strecuaseră multe elemente provenite din rândurile menșevicilor și ale eserilor, precum și de necesitatea de a mări stagiu de partid cerut cadrelor de conducere ale sindicatelor în conformitate cu rezoluția celei de-a XI-a Conferințe generale a P.C. (b) din Rusia „Cu privire la întărirea partidului, în legătură cu experiența verificării membrilor lui” (vezi „Rezoluțiile și hotărârile congreselor, conferințelor P.C.U.S. și ale plenarelor C.C.”, partea I, București, E.P.L.P. 1954, p. 614).

Propunerea lui V. I. Lenin a fost adoptată de Biroul Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia ; la 20 ianuarie 1922 a fost instituită o comisie formată din M. P. Tomski, A. A. Andreev și S. I. Sirțov. Ascultînd la 23 februarie un referat prezentat de această comisie, Biroul Politic i-a recomandat „să-și continue activitatea, cu obligația de a prezenta un raport la Congresul al XI-lea al partidului (înfrățindu-l în prealabil Biroului Politic peste două săptămâni)”. În raportul prezentat la Congresul al XI-lea al P.C. (b) din Rusia, comisia a expus rezultatele activității sale (vezi „Congresul al XI-lea al P.C. (b) din Rusia. Dare de seamă stenografică”, Moscova, 1961, p. 246—252).

Propunerea lui V. I. Lenin cu privire la verificarea și înnoirea cadrelor de conducere ale sindicatelor a fost publicată pentru prima oară, sub titlul „Adaos la teze”, în „Culegeri din Lenin”, vol. XXXV, p. 311. — 356.

- 145 Proiectele de hotărâri, scrise de V. I. Lenin, au fost adoptate de Biroul Politic al C.C. al P.C. (b) din Rusia în ședința sa din 5 ianuarie 1922.

Procesul celor vinovați de sinuciderea lui Oldenborgher a fost